

Nr 652.

Av herr **Ståhl m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 214, angående ändrad lönegradsplacering för viss vård- och ekonomipersonal m. m.

I proposition nr 214 till riksdagen har Kungl. Maj:t föreslagit i nära anslutning till vissa avtalsuppgörelser på det kommunala området förhöjd lönegradsplacering för bl. a. sjuksköterskeutbildad personal. Å sidan 6 i propositionen anför departementschefen, att skäl visserligen kunna anföras för att samtidigt genomföra en lönerevision även för vissa andra personalgrupper, bl. a. vårdpersonalen vid sinnessjukhusen. Det har emellertid inte varit möjligt att nu pröva dessa tjänstemäns lönegradsplacering i förhållande till såväl den sjuksköterskeutbildade personalens som övriga grupper, varför departementschefen för närvarande avstår härifrån och utgår ifrån att 1949 års tjänsteförteckningskommitté snarast skall kunna lägga fram förslag i detta hänseende.

Medicinalstyrelsen har yttrat sig över korrekturet till propositionen, bl. a. beträffande den överenskommelse, som träffats med Tjänstemännens centralorganisation om lönegradsuppflyttning av de statliga tjänster, för vilka kräves sjuksköterskeutbildning. Härvid har styrelsen funnit, att av denna personal vid statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallande-sjuka endast översköterskor, vilka tjänstgöra såsom apoteks-, laboratorie- eller röntgensköterskor, erhålla förbättrade löneförmåner.

Med anledning härav anför medicinalstyrelsen:

Detta förslag kan icke medicinalstyrelsen biträda, enär därigenom något mer än 200 sjuksköterskor vid nämnda sjukhus, i motsats till all annan sådan personal i allmän tjänst inom landet, tills vidare skulle bibehållas vid oförändrade löneförmåner. Skulle så ske, har styrelsen all anledning förmoda, att dessa sjuksköterskor inom mycket kort tid komma att lämna de statliga sinnessjukhusen och övergå till annan tjänst.

På grund av de i åtskilliga avseenden svåra arbetsförhållandena inom statens sinnessjukvård och de goda anställningsmöjligheterna inom annan sjukvård har sjuksköterskepersonalens antal vid de statliga sinnessjukhusen kraftigt minskat under de senaste tio åren. De sjuksköterskor, som alltjämt finnas kvar därstädes och icke äro föreståndarinnor eller tjänstgöra som apoteks-, laboratorie- eller röntgensköterskor, anlitas huvudsakligen såsom översköterskor inom avdelningar för modern medicinsk behandling, nattöversköterskor, ersättare för föreståndarinnor och andra för vården betydelsefulla nyckeltjänster. De flesta av dessa kunna icke på tillfredsställande sätt bestridas av annan personal. En snabb ytterligare

reducering av sjuksköterskornas antal vid ifrågavarande sjukhus skulle därför få synnerligen allvarliga följder för vårdens effektivitet och kvalitet. Sedan planerad förbättring av utbildningen för den övriga vårdpersonalen genomförts, bliva sinnessjukhusen kanske mindre beroende av sina sjuksköterskor, men just nu, då tillämpningen av medicinska behandlingsmetoder alltmera vidgas, ha de större behov av dem än någonsin förr.

Så länge förbättring av utbildningen för det stora flertalet av sinnessjukhusens vårdpersonal icke genomförts, bör givetvis ej en generell lönegradsförhöjning av överskötersketjänsterna vid dessa sjukhus övervägas. På grund härav synes för närvarande det lämpligaste sättet att genomföra den nödvändiga löneförbättringen för andra sjuksköterskeutbildade översköterskor än de i propositionen medtagna specialsköterskorna vara att tillerkänna dem avlöningsförstärkningar eller personliga lönetillägg, motsvarande skillnaden mellan lön enligt 14 och 12 lönegraderna.

I enlighet med innebörden av propositionen i vad avser föreståndarinnetjänster, avsedda att innehavas av sjuksköterskor, kan medicinalstyrelsen icke heller finna annat än att sinnessjukhusens tjänster såsom föreståndarinna i Ca 14 och första föreståndarinna i Ca 17 i förevarande sammanhang böra uppflyttas i Ca 17 respektive Ca 19. Enligt styrelsens mening erfordras sjuksköterskeutbildad personal på dessa tjänster, och den omständigheten, att de i undantagsfall, i vissa fall på grund av bristande tillgång på arbetskraft av nyssnämnda slag, för närvarande innehavas av annan personal, får enligt styrelsens mening icke föranleda uppskov med tjänsternas uppflyttning. Sådant uppskov skulle helt naturligt ytterligare försvåra deras rekrytering med arbetskraft av erforderlig kvalitet.

Såsom närmast ansvarig för den statliga sinnessjukvården får medicinalstyrelsen understryka nödvändigheten av att sjuksköterskepersonalen inom denna vårdgren tillgodoses bättre än vad som skett i propositionsförslaget. Styrelsen är för sin del icke beredd att påtaga sig ansvaret för den standardsänkning inom sinnessjukvården, som eljest kan befaras bli följden.

Undertecknade kunna helt instämma i medicinalstyrelsens ovan framförda synpunkter. Vi vilja ej vara med om att riskera en standardsänkning inom sinnessjukvården och finna det dessutom rimligt, att de, som förskaffat sig behöfliga kvalifikationer även å de statliga sinnessjukhusen, erhålla avlöning i likhet med motsvarande befattningshavare inom den kommunala sinnes- och kroppssjukvården.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lönegradsplacering för viss vård- och ekonomipersonal m. m. besluta, att avlöningsförstärkning eller personligt tillägg motsvarande skillnaden mellan lön enligt 14 och 12 lönegraderna måtte tillerkännas cirka 150 sjuksköterskeutbildade översköterskor;

att 43 föreståndarinnor (varav 1 extra ordinarie) i lönegrad 14 och 44 första föreståndarinnor i lönegrad 17 måtte placeras i lönegrad Ca 17 respektive Ca 19 samt

att avlöningsanslagen för statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka måtte omräknas i enlighet härmed.

Stockholm den 27 oktober 1951.

Manne Ståhl.

Bertil von Friesen.

Paul Bergstrand.

Bertil Ohlin.

Helga Sjöstrand.

Margit Vinge.

Olof Hammar.

Nils Persson.
